

Slovinci so porušili ljubljansko kazino

SLOVENCİ SO PO ŠTIRIH LETIH VOJNE ODLOČNO NASTOPI PROTI SVOJEMU NAJHUIŠEMU SOVRAŽNIKU. — DEMONSTRACIJE V LJUBLJANI. — LJUDJE SO HODILI PO LJUBLJANSKIH ULICAH, PELI SO PROTINEMŠKE PESMI TER SE NAVDUŠEVALI ZA ZAVEZNIKE. — DEMONSTRACIJE SO BILE TAKO REŠNE, DA JE MORALO STOPITI VOJAŠTVO V AKCIJO. — SLOVENCİ SO UNIČILI NEMŠKO GNEZDO NA DUNAJSKI CESTI V LJUBLJANI TER POBIJALI ŠI PE IN IZLOŽBENA OKNA NEMŠKIH TRGOVIN IN KAVARN.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 29. aprila. — V Ljubljani so izbruhnile resne protinemške demonstracije.

Te demonstracije so posledica krize v avstrijskem kabinetu, kateremu načeljuje von Seydler.

Nemški listi poročajo, da so skupine Slovencev skoraj popolnoma razdejale "Casino" ter razbile šipe ljubljanskega knezoškofa.

Slednjič je stoplo vojaštvo v akcijo, toda demonstranti so se naprej hodili po ulicah.

Seboj so nosili slovenske zastave, peli protinemške pesmi in nazdravljali zaveznikom.

(Exchange Telegraph v Londonu je dobil v soboto neko poročilo iz Haaga, da je začel papežev nuncij na Dunaju na prošnjo avstrijske vlade preiskavo proti ljubljanskemu knezoškofu.

Knezoškofa dolže, da je prevzel vodstvo jugoslovanskega gibanja. Cilje in zahteve tega gibanja smatrajo za — veleizdajalske.

Velik del Jugoslovancev tvorijo Srbi, ki zahtevajo ločitev od Avstrije.)

Razburjenost v Avstriji

VSLED OBJAVE CESARJEVEGA PISMA NA SVAKA SIKSTA JE RAZBURJENA CELA AVSTRIJA. — UPORNOST ČEHOV IN JUGOSLOVANOV. — ZLAŠTI NARAŠČA ODLOČNOST MED JUGOSLOVANI. — KAROL NI VOJAK. — TAKOJ SPOČETKA SE JE OPAZIL NASPROTSTVO MED KAROLOM IN VIJEMOM.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 30. aprila. — Kompetentni opazovalci zatrjujejo, da se je Avstro-Ogrska od enega konca do drugega potresla zaradi razpora, ki je sledil objavi zdaj tako "slavnega" pisma cesarja Karola, ki je priznal pravico Francije do zahteve po Alzaciji in Lotaringu.

Bivši avstro-ogrski zunanji minister grof Černin je poznal avstrijske narode; izobražene in priproste. Ko je spoznal, da je prišel čas, da mora zaradi pisma cesarja Karola resignirati, se je takoj pokazalo obširno nezaupanje v vlado.

Naraščajoče nasprotstvo med Čehi in Jugoslovani ter vedno obstoječe pomanjkanje hrane je igralo veliko vlogo in je izpodkopal zaupanje v dunajsko vlado.

S potekom časa je jugoslovanska propaganda postala glasnejša, kakor se glasi v poročilih, ki so prišla po diplomatskih poteh.

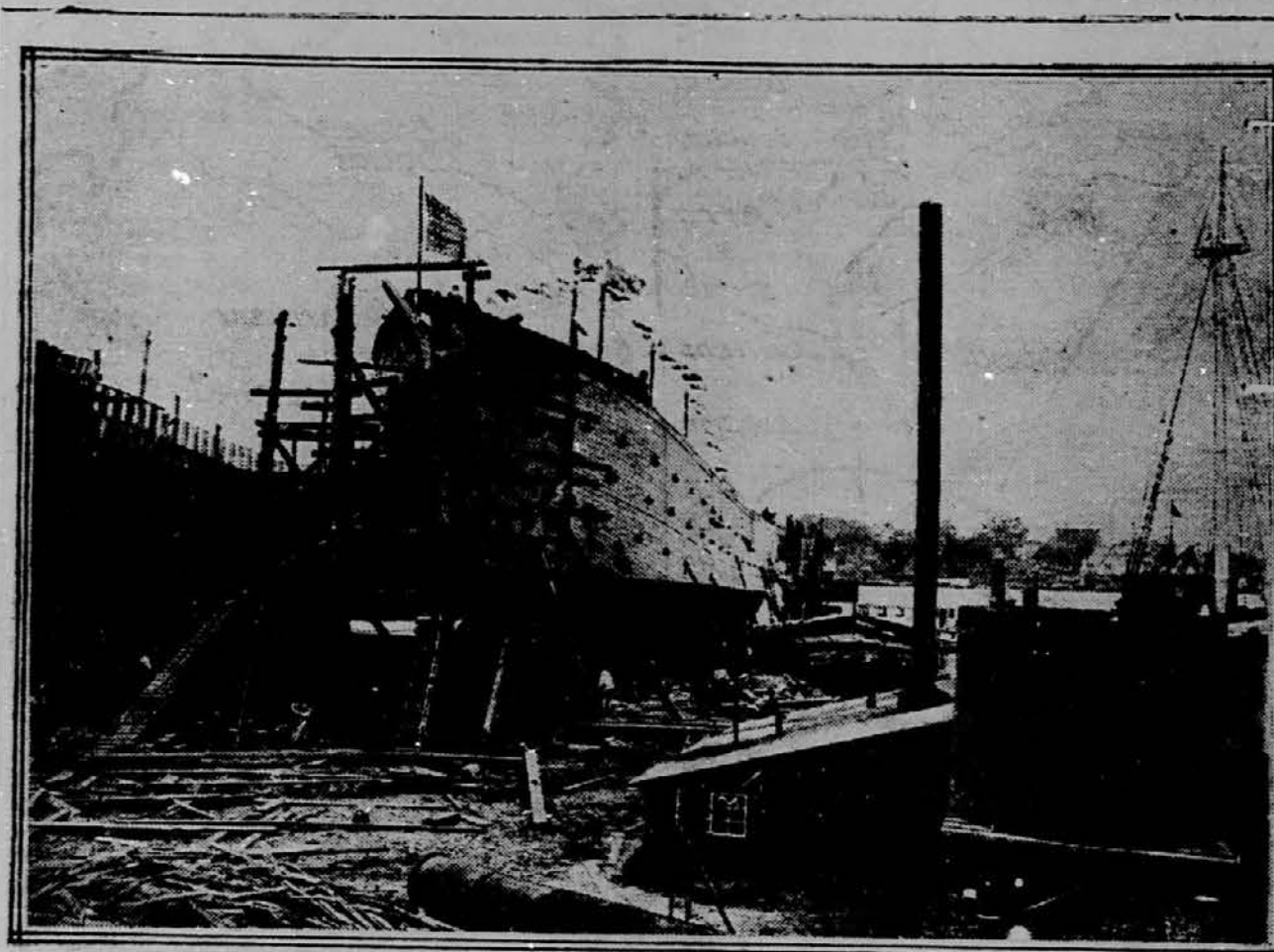
Takoj spočetka je bilo med mladimi avstrijsko-ogrskim vladarjem in Berlinom neko nasprotje. Cesar Karol ni posebno bojevit mož; ravno nasprotno: v mnogih ozirih je pacifist.

Ko je privatno izrazil svoje mnenje o Alzaciji in Lotaringu, je po mnenju mnogih cesar Karol povedal popolno resnico, da si bodo Vsenemci na vse kriplje prizadevali odstraniti cesarja Karola in bodo šli preko opozicije v dvojni monarhiji, kakor so takoj spočetka počenjali v Nemčiji.

Kodanj, 30. aprila. — Vesti z Dunaja zatrjujejo, da upa avstrijska vlada s tem, da je odgodila sklicanje državnega zbora do 7. maja, da bo dobila časa za pogajanja s strankami, ki so ji nasprotne.

Dvomljivo pa je, ako bo uspešna, kajti računati mora na germanofilske poslance in Jugoslovane, ki ne marajo podpirati vlade.

Mnogi pristaši Nemčije, ki so zagovarjali mir potom kompromisa, zdaj več ne verujejo v možnost take pogodbe. To paziranje se objavlja v "N. W. Tagblatt" v članku, ki nosi naslov "Od miru potom kompromisa do premišljenega miru".

AMERIKA GRADI Z MRZLIČNO NAGLICO LADJE. — NA SLIKI VIDITE ZOPET ENO, NA POLZGRAJENO, KI JO SPUŠČAJO V MORJE.

Vojni pregled

DOLŽNOST AMERIKE JE ČIMPREG IN KOLIKOR NAJVEČ MOGOČE POMAGATI. — ZAVEZNIKI POTREBUJEJO V PRVI VESTI VOJAKOV. — AMERIKANCI SE BORE V OZEMLJU VZHODNO OD AMIENSA. — IZID SEDANJIH OPERACIJ NA ZAPADU JE ODVIŠEN OD MOŽKE SILE. — V FLANDRIJI JE POLOŽAJ MANJ ZADOVOLJIV. — BOJI PRI DRANOUTRE. — NEMCI ZOPET OBSTRELUJEJO RHEIMS.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 29. aprila. (Int. News Service). — Z izjavo glede izida operacij na sedanji fronti, odvisnega od števila mož, in da skuša sovražnik izvesti odločitev, s katero se bo končalo vojno, ugotavlja vojni departament v svojem tedenskem pregledu, da je naša absolutna dolžnost, dobaviti nadomestne oddelke za armade v Franciji.

V neposredni bodočnosti bo treba velikih številček poleg že pozvanih k zastavam, ali izbranih za službo, da se napolni žnjimi nastale vrzeli. Dočim priznavajo, da so serije kriz dosedaj v veliki meri uspešno, izpadle za sovražnika vztraja pregled pri tem, da je enotnost poveljstva med zavezniškimi silami obsodila na izjalovljenje vse namene sovražnika, kako paralizirati neodvisno moč angleškega poveljstva.

Enotnost v poveljstvu je raztegnila operacije na širše polje splošnih spopadov, pri katerih bodo zavezniške sile izmenoma uporabljale.

Tako zamorejo, mesto, da bi sovražnik zamogel poraziti angleško armado ter obrniti zatem svojo silo proti Francozom, zavezniški sedaj stavi sovražnik na skokom nasproti svojo celo združeno moč.

Naše lastne sile so se vdeležile bitk ter se sedaj nahajajo v akciji v ozemlju vzhodno od Amienssa. Pregled ugotavlja ponizno, da so se te čete tekom različnih spopadov, ki so divjali v tem ozemlju, dobro obnesle.

V bitki pri Seicheprey, ki se je

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Ta članek je pisan z veliko rezervo, še vedno zahteva potrebo, da se izpremeni stališče, katero je državni zbor zavzel v aprila 1917.

Članek se končuje:

— Vsak bodoči mir bo odškodoval centralne države, kolikor je sploh mogoče, za žrtve, ki so jih imele v vojni. Mir se mora skleniti s previdnostjo in premišljenostjo, ki je potrebna proti nasprotnikom, ki želijo še vedno ostati nasprotniki miru.

Neko poročilo iz Draždan pravi, da bo pri ne Fridrik Saksonski razglašen za litvinskega vojvodo, ako se bo Litvinska priklopila Saški.

Viljem zahteva ujetnike

Nemški cesar zahteva, da Rusija izpusti vojne ujetnike. — Nemci grozijo z zavzetjem Petrograda.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 29. aprila. — Dogodki v Rusiji vodijo v krizo največje važnosti. Položaj prejšnjega cesarstva je skrajno temen, toda vse kaže, da dogodki največje važnosti ne morejo biti več daleč. Poročana protirevolucija se ne potrjuje, toda povsod prevladuje tajni nemir.

Najboljši dokaz o resnosti položaja prihaja iz Nemčije, ki je stavila zahteve glede izmenjave ujetnikov in je zagrozila, da zasede Petrograd, ako se tej zahtevi ne ugodijo. Nemčija zahteva, da se takoj izpuste vsi nemški vojni ujetniki, ki so pri dobrem zdravju, da morajo nevtralni zdravniki oskrbovati bolne ujetnike. Nemčija pa da bo izpustila samo ruske ujetnike, ki so bolni ali pa nesposobni. Govori se, da bo berlinska vlada poslala boljševiški vladi delegacijo 115 oseb, ki bo stavila nemške zahteve.

Kakor piše kodanjski "Aften bladet", je najnovejša ruska vlada v Petrogradu preklicala brest-litovsko pogodbo z Nemčijo. Zahteva novo pogodbo, po kateri mora Estonija ostati pri Rusiji.

General grof pl. Mirbach je kot novi nemški poslanik za Rusijo v soboto predložil boljševiški vladi v Moskvi svoje poverljive listine. Obenem pa je tudi nemška vlada odločno zavrnila rusko obdolžitev, da je Nemčija prelomila brest-litovsko pogodbo s tem, da nemške čete neprestano prodirajo na Krim.

Nemčija je odločno zahtevala, da se razorože ujetniki v Omsku, da ruske čete kontrolirajo taborišče, da se združijo nemški in avstrijski ujetniki, da Rusija jamči svoboden povratek ujetnikov iz Sibirije in da ruska vlada ukrepe vse, da se prepreči ruski kongres v Moskvi. Nemčija je tudi zahtevala, da se zapro vsi ujetniški odbori in da se mora takoj o tem poročati.

Nemčija se separatno pogaja z vladami na Kavkazu in Krimu, ne da bi prosila sovjetovo vlado za odobrenje.

Amerikanci - nemški sužnji

NEMŠKI ČASTNIKI UPAJO, DA BODO VJELI DO 200 TISOČ AMERIKANECV. — NEMŠKA VLADA HOČE ZAPOSILITI AMERIKANECV V TOVARNAH. — TEKOM VOJNE JE IZGUBILA NEMČIJA OKOLI TRI MILJONE NA MRTVIH.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rotterdam, 30. aprila. — Nek nizozemski trgovec, ki je danes prišel tu-sem iz Nemčije, pripoveduje, da mu je povedal nek nemški štabni častnik, da nemško vrhovno poveljstvo ne smatra ameriške armade za pomembni faktor, češ, da so ameriške čete sestavljene iz amateurovjakov.

Nemški častnik je dalje rekel: — Amerikanci so premeten trgovski narod in veselilo nas bo, ako jih bomo vjeli kakih 200 tisoč in jih bomo postavili v tovarne in naprave s stroji, kjer delajo tudi angleški ujetniki.

Ententni zavezniki so nespametni, ako mislijo, da bodo izstradali Nemčijo, da se bo morala pokoriti njihovim zahtevam. Poljedelski izvedenci so bili poslani iz Nemčije v Turčijo, Rumunsko, Nizozemsko, Ukrajino in v druge dežele, katere so zavzele naše armade, da preiščejo zemljo in uče kmete, kako bi se gojili najboljši pridelki.

Nek zavezniški častnik, ki je ravnokar ubežal, pripoveduje, da je položaj ruskih in rumunskih ujetnikov, ki so bili poslani na delo za fronto, naravnost strašen. Pravi, da so postali kost in koža in da umirajo kot muhe.

Nizozemec je rekel, da je videl 25 vlakov Rdečega križa priti v Aachen od 2 do 5 popoldne. Tam so jih razdelili in poslali na razne strani po Nemčiji.

Več tisoč angleških ranjencev je prišlo o polnoči s fronte. Ko so korakali po ulicah, so peli in zbudili mestno prebivalstvo. — Nemci v Berlinu so prepričani, da bodo njihove armade predrele najprej do Amienssa, potem pa do Calais, potem ko bodo angleške in francoske čete pograne nazaj.

Nizozemski trgovec je rekel, da mu je nek višji častnik v Berlinu povedal, da znaša skupno število Nemcev, ki so bili ubiti, ali pa so umrli za ranami, ali pa za različnimi boleznimi, odkar se je pričela vojna, 3 milijone.

Vsa javna posloja v Belgiji so izpremenjena v bolnišnice, ki sprejemajo ranjence iz velike ofenzivne. Nek muzej v Bruslju ima 500 postelj in nek zavod v Ghentu ima 650 ranjencev s fronte.

Mož, ki se je tu-sem vrnil, pravi, da ni nikaka težava dobiti za pretirano ceno dobro hrano v Berlinu, Frankfurtu, Aachenu ali pa v Bruslju. Armada ima dovolj hrane, toda civilno prebivalstvo mnogo trpi zaradi pomanjkanja hrane.

Zaradi pomanjkljivih zalog angleške ladje ne morejo dobiti dovolj živeža za posadko in potnike. Majhni zajci so po 6 goldinarjev; funt mesa še nedoraslega teleta stane 7 goldinarjev; kokoši so po 12 goldinarjev.

Na tisoče delavskih žena stoji pred tržiščem za ribe in čakaj dnevne prodaje vladnih rib. Ako se peljejo mestni uradniki po mestu, ljudstvo vpije in daje izraza svoji lakoti. Policija na konjih patrolira po mestnih ulicah; — mnogi so tudi že zabarikadirani ter pripravljeni zadušiti vsak nemir, katerega pričakujejo vsak dan.

Rotterdamsko prebivalstvo je najljutejše v Nizozemski, kadar se dvigne.

Kongres ujetnikov

V Moskvi zboruje kongres nemških in avstrijskih vojnih ujetnikov. — Izjavili so, da bodo razsrijali sovjetovo vlado.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, Rusija, 29. aprila. — Zadnje dni zboruje kongres vojnih ujetnikov, ki predstavlja vse narodnosti centralnih držav. Na zborovanju je več sto ujetnikov, ki so vsi internacionalisti, katerih cilj je "priprava za socialno revolucijo v zapadni Evropi in ustanovitev sovjetove republike".

Boljševiška vlada ni odgovorila na nemško zahtevo, ki je bila poslana po brezžičnem brzojavu znanemu ministru Čičerinu glede položaja vojnih ujetnikov. Nemška nota pravi, da so prišle informacije, da tvorijo vojni ujetniki v Sibiriji revolucionarne odbore in

da odvezujejo častnikom sarže, da so odbori ujetnikov v Omsku sklenili, da se polaste transsibirske železnice, da se ne bi mogli nemški ujetniki vrniti v Nemčijo in da bo sprejel iste odredbe tudi kongres vojnih ujetnikov v Moskvi.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Umiranje srbskih dečkov. — Pri umikanju iz Srbije v zimi 1915—1916 je pomrlo 23 tisoč srbskih dečkov od 12. do 18. leta. To je bil evet srbske mladine, upanje domovine in bodoči vojak, pravi ameriški pomožni odbor za Srbijo ter pozivlja, da se prispeva za fond, da se more delo nadaljevati. "Samo ostanek srbskega moškega prebivalstva je ostal pri življenju. Tudi ni vsa moška sila Srbije pod orožjem; okoli 180 tisoč civilnih in vojaških ujetnikov se nahaja v Avstriji; nekaj srbskih vojnih ujetnikov pa se nahaja v Nemčiji."

"GLAS NARODA"

(Newspaper Daily)

Printed and published by the
SEVEN PUBLISHING COMPANY

FRANK BAKER, President. LOUIS BERNIE, Treasurer.

Place of business of the newspaper and address of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

On sale here for 10c	On sale here for 10c
On sale here for 10c	On sale here for 10c
On sale here for 10c	On sale here for 10c
On sale here for 10c	On sale here for 10c

"GLAS NARODA" is a daily newspaper published every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

On application of the newspaper, the above mentioned money order is not valid, unless it is accompanied by a receipt from the newspaper.

"GLAS NARODA"

23 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 275 Cortlandt.

Kompromis

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Beseda kompromis je tujka in pomeni po naše spo- razum, strnitev idej ter ima še več drugih podobnih po- menov.

Ako hočeta dva človeka doseči kak cilj, kateri je obe- ma absolutno potreben, napneta vse svoje moči in svoje sile ter se z vso vno posvetita delu, da bi ga dosegla čimprej in s čim manjšimi žrtvami.

To je seveda le v slučaju, da si želita doseči nekaj, od česar bi imela oba enak dobiček in enake koristi, ter bi ne bil niti prvi niti drugi popolnoma nič na škodi, če bi ga dosegla zaeno v istem času.

Želja je ista, samo poti, po kateri bi bilo treba iti, da bi bila želja izpolnjena, so različne.

Toda pri nas, in menda tudi povsod drugod je tako, da ima vsak človek svoje nazore.

Ljudje se potem razdele v skupine, katerih vsaka si sestavi nekaj program, katerega smatrajo za najboljšega in najbolj pripravnega.

Cilj je isti, želja je ista, samo — sredstva za izpolni- tev želje in dosego cilja si nasprotujejo in si niso niti ma- lo podobna.

Tako nastane majhen spor, ki z vsakim dnem nara- šča in zavzame slednjič tako obsežnost, da bori pozabi- jo, za kaj se gre, ampak se začno najprej zmerjati, poz- neje pa sovražiti med seboj.

Cilj, to je tista stvar, za katero so šli v boj, je pa da- leč v daljavi in se vedno bolj umika.

Ako se pravočasno ne sporazumejo, izgine popolno- ma, ljudje se pa bijejo in pokajo, da še sami ne vedo — zakaj...

In z žalostjo moramo priznati, da je ravno tako pri- nas!

Ko je izbruhnila sedanja svetovna vojna, je nekaj zakipelo v vseh, ki se še niso prodali za par Judeževih gro- šev ali ki še niso vtonili v morju drugih narodov.

Geslo celega sveta, geslo vsakega naroda, pa če ga je njegova vlada na pošten ali nepošten način pahnila v vojno, je bila:

— Svoboda!

Veliki in mogočni so mislili s to vojno pridobiti še svobodnejši razvoj in nadvlado nad vsem svetom; majhni in ponižani so pa zahrepeneli po prostosti in po življe- nju brez zatiranja, po razmerah, ki jim bodo zagotovile prosti razvoj in tako življenje, kot ga mora imeti pošten človek na svetu.

Med temi zadnjimi so bili tudi Slovenci, Hrvati in Srbi.

Vsi trije strašno prizadeti, vsi trije skoraj do zadnje kaplje krvi izkravljani, strme s steklenimi očmi v bodo- nost in s strahom pričakujejo bodočih dni, ne vedoč, kaj jim bodo prinesli.

Padlo je na tisoče Slovencev, na tisoče Hrvatov, na tisoče Srbov.

Srbsko zemljo je plenil sovražnik Srbov — Nemec.

Slovensko in hrvaško zemljo je oplenil gospodar — Slovencev in Hrvatov — Nemec...

Srbi so umirali za korist in razširjenje Nemčije in so sedaj brez doma.

Slovenci in Hrvati so umirali za korist in razširje- nje Nemčije in imajo v zahvalo to, da nimajo kaj ugriz- niti in obleči ter da se še povrh tega iz njih noreca delajo na Dunaju in v Berlinu.

Izmed Slovencev, Hrvatov in Srbov so samo oni pro- sti, kateri so se še prej nahajali v tujini, oziroma so ob izbruhu vojne pravočasno pobeželi.

In vsi ti ljudje, morda jih je par stotisoč, gledajo s pomilovanjem in sočutjem na svoje brate-trpne.

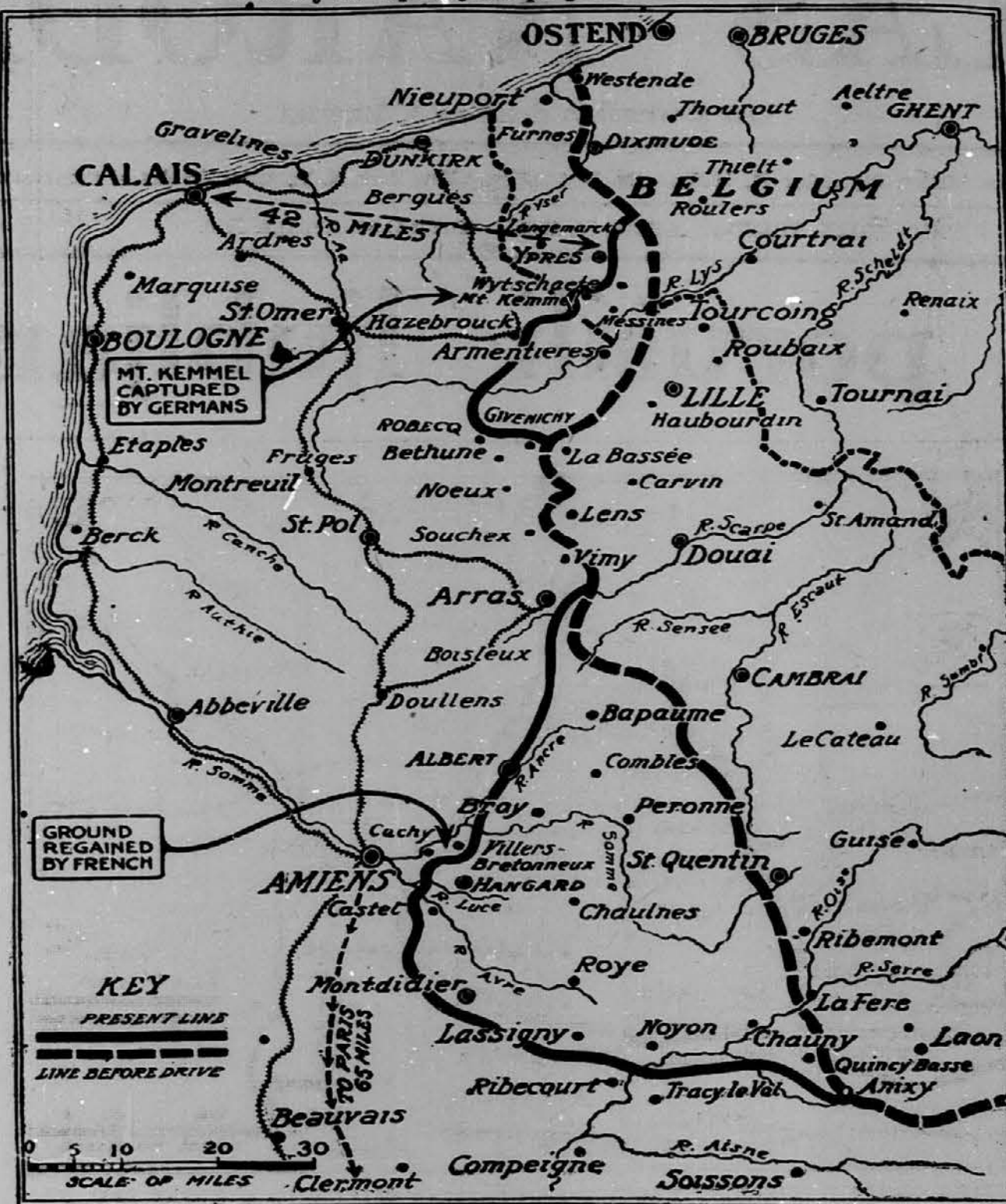
In ker jim hočejo kot dobri brati pomagati, so začeli delati že takoj po izbruhu vojne.

Nobeno sredstvo jim ni preveliko, nobena žrtev pre- mogočna.

Ker je pa vsak živel v drugačnih razmerah in ker je v Ameriki svoboda govora, misli in naziranja, je jasno, da je vsak potegnil na svojo stran in vsak sam zase sestavil načrt, katerega naj bi vsi vpoštevali, da bi bilo našim ljudem v starem kraju boljše, da bi bili res ljudje, ne pa trpeča živina.

Mi vsi želimo, da bi bili Jugoslovani — prosti in svo- bodni.

Položaj na zap. bojišču po padcu Kemmela.

To je cilj in mora biti cilj vsakega razumnega naše- ga človeka.

Poročila, ki prihajajo iz domovine, so za nas migljaj, katero pot moramo iti.

Ljudje doma so spoznali, da je edina rešitev sloven- skega naroda možna potom združenja z ostalimi Jugoslo- vani v eno politično telo.

Proč od Avstrije in Nemčije! — je bojni klic, in ni- kakih kompromisov ne iščejo več z avstrijsko vlado.

Ljudje izjavljajo sedaj odkrito, kar so prej le v sren- želeli, kajti dobro vedo, da je prišel odločilni trenutek.

Dosti smo uigabili tukaj v Ameriki in dosti razprav- ljali o načinu te združitve.

Do tega pa je prišlo predvsem raditega, ker nismo ve- deli, kakšno je dejansko razpoloženje med našimi ljudmi v starem kraju, ki so izključno merodajni faktor v tej za- devu.

Sedaj pa vemo, kaj hočemo, in naša naloga je stopiti pod skupen prapor, se organizirati v eno organizacijo ter podpirati v vsakem oziru akcijo naših bratov v domo- vini.

Dopisi

Farrell, Pa.

V decembru se je sprožila misel, da bi se sezidali Dom. Prvi so bili za to idejo člani bivšega društva sv. Barbare št. 82, zdaj društva Vodnik št. 102 in so takoj vse dru- štveno premoženje obrnili v korist doma. Tudi članstvo društva Slo- venci SNPJ. se je priključilo v ve- likem številu.

Rojaki, stopajte v naše kolo in kupite delnice, ki so po \$25. Ako morete, kupite jih več, kajti s tem denar ni proč vržen. Prvič daste denar na dobre in zanesljive ob- resti, drugič pomagaste s tem svo- jim otrokom, da se ne bodo odtu- jili svojemu narodu.

Slovenska mati, kaj ne, kako željno pričakuješ dne, ko boš do- bila zopet glas od svoje ljube ma- tere onkraj globokega oceana. Skrbti te, kako tam še žive, kako se jim godi. V strahu si in trepetu, pa tudi upanje še imaš. Skrbiš za mater. Mnogo bolj pa kot za ma- ter moraš skrbeti za svoje otroke, za katere si delala, živela in trpe- la. Koliko otrok umira danes v tu- jini: kako plaka marsikatera mati, ker se je njen otrok odtujil njen in njenemu narodu. Učite v mladosti otroke ljubiti do nara- da in jezika. Tu v Ameriki vidimo na lastne oči, kako so se potujčili in se še vedno potujčujejo otroci slovenskih starišev. Zato, očetje, kupite delnice za Slovenski Dom, ki bo gotovo stal že v nekaj letih. Dosedanja agitacija se je dobro obnesla: v dveh mesecih smo do- bili že 55 delničarjev.

Upamo, da bomo v prihodnjih mesecih pridobili še kakih 50 del- ničarjev in bomo lahko kupili zemljišče. Rojaki, nikar ne odla- šajte in kupite delnice, ki se pla- čujejo po \$2 na mesec.

Ako že mislite, da vam samim Dom ne bo nikake koristi, morate pri vsem tem delati zanj že zaradi tega, da vaši otroci kadar doraste- jo, ne bodo hodili na veselice po tujih dvorah, temveč se bodo z vami veselili na domačih tleh in v domačem jeziku. Potem se ne bodo sramovali slovenskega je- zika, temveč ga bodo ljubili in spoštovali; najljubša jim bo slo- venska govorica. Ako pa otroci slovenskih starišev ne marajo go- voriti slovenskega jezika, je to največji greh starišev.

Zato pa pozivljamo sedaj, ko je naša mladina še nepokvarjena, vse rojake, da podpirate naše gibanje in sveto stvar. Kjer je Dom, tam je upredek, kajti v Domu bo čitalnica, dramatični klub, pevsko društvo itd.

Kakor je vsaki družini potreb- no stanovanje, tako je potreben nam Slovenem skupni Dom, ker vsi smo velika družina. Vrnjamo, da je delo težavno in marsikateri nima premoženja, posebno v tem času, ko vlada vsepovsod taka dra- ginja. Vendar pa, ako se nekoliko potrudimo, sem uverjen, da bomo delo dovršili.

Pridite tedaj, in postanite član Slovenskega delavskega Doma. Frank Kramar.

Beach, North Dakota.

Posebnega nimam nič kaj poro- čati iz naše dežele kot to, da je bil petnajstega aprila ves dan dež. Veseli smo ga bili, kajti imeli ga že nismo skoraj deset mesecev.

Bali smo se, da bomo zopet sejali in orali in nič želi, pa je k sreči prišlo drugače. Zadnji dve letini sta bila silno slabi. Zelo se mora- mo mučiti za svoj vsadanji kruh, če hočemo živeti. Kmalom bomo se- jali spomladano žito. Zimskega žita imamo veliko, pa je slabo kazalo, kar ni bilo dežja. Upamo, da bo zdaj nekoliko boljše. North Dako- ta je najboljša dežela za žito, ako je dežja dovolj. Lansko leto je bila taka suša, da nekateri niti za seme niso dobili. Pa tudi krme in slame je bilo bolj malo. Draginja je zelo velika, tako da bi moral človek skoraj tele prodati, če bi hotel kupiti par čevljev. Mesar plača prašica po 17 centov funt, če pa kupiš pri mesarju funt prašičevega mesa, ti ga pa zasoli od 30 do 40 centov funt.

Pozdrav vsem farmarjem in far- maricam! Farmarica.

Vojni pregled

(Nadaljevanje s 1. strani.)

svojo energijo proti Francozom, zamorejo sedaj zavazniki postaviti nasproti vso svojo združeno silo vsem sovražnim napadom.

Neprestano je treba imeti v mi- slih, da skuša sovražnik izvesti odločitve, ki bo končala vojno.

To odločitev pa je mogoče dose- či le potom uničenja zavazniških sil na polju, predno sveže čete za- morejo v zadostnem številu zavze- ti pozicije ter izpremeniti nemške uspehe v poraz.

Vsed tega je naša velika dol- žnost dobaviti nadomestne oddel- ke za armade v Franciji. Mi mora- mo poslati na polje sveže ljudi me- todno in popolnoma izvežbane.

Poleg onih, kateri so že pokli- cani pod zastavami, in ki se vežba- jo sedaj v naših taboriščih ali ki so že izbrani za službo, bo treba še veliko števil v neposredni bo- dočnosti, da se izpolni žnjimi vr- zeli.

V Flandriji je položaj manj za- dovolj. Po zavlečenju, tekmo ka- terega so nadomestili Nemci svoje razbite oddelke ter spravili na

Mali domači zdravnik

po naukih in izkušnjah žup- nika Kneippa. Prepotrebna knjiga za vsakega kdor si želi ohraniti ali pridobiti zdravje; obsega 64 strani in stane 25 centov. Naroča se pri:

Math. Pezdor, P. O. Box 1511, New York, N. Y.

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.**VERHOVNI ZDRAVNIK:**

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburg, Pa.

NADZORNIKI:JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.**POROTNINI:**GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. B. Box 24, Export, Pa.**PRAVNI ODBOR:**JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.**ZDruževalni odbor:**RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

mesto dobave z municijo, se je v južni Finski finsko-nemške vprizorilo nadaljni naskok, kate- čete še vedno napredujejo.

rega cilj je gora Kemmel.

V ozemlju od Ypres-Commines V južni Rusiji je sovražnik zavzel Perokop ter prodrl nadalje južno v Krim. Pri tem je zavzel Simfe- ropol.

S tem je dobil kontrolno železni- ce, ki veže Sebastopol z ostalo Ru- sijo.

Na Balkanu je opaziti precej- šnjo živahnost.

DELO! DELO!! DELO!!!

Pri Charcoal Iron Company of America v Newberry, Mich., se potrebuje 200 drvarjev za delati drva. Gozd je lep in še ni bil se- kan, vse v ravnini. Dobro, zdravo podnebje, stalno delo poleti in po- zimski za več let. Plača od klatre \$2.25. Imamo tudi vrhove za de- lati, vse ležeče, vse posekane, ni nobene izjeme, trd ali mehak les. Plača se po \$2.00 od klatre. Imeli bomo tudi dovolj dela za beliti. Potrebuje se tudi več delavcev za mesečno plačo za razna dela v go- zdu. Za pojasnila se obrnite na na- šega zastopnika:

John Knaus, Murphy Camp, Newberry, Mich.

Zavezniki zrakoplovi so bili prav posebno delavni ter so izvr- šili večje število napadov na skla- dišča in druge važne točke v Pi- kardiji in Flandriji.

Na laškem pozorišču se ni izvr- šila nobena važna izprememba v položaju.

Bolj važne novice so ta teden dosepele iz vzhodnega vojnega po- zorišča. Angleške in francoske če- te so se izkrcale v Murnansk ob Severnem morju ter so pomagale boljševikom in ruskim rdečim gar- dam pri zavarovanju obali ter Ko- la železnice pred napadi belih gard.

Tekom noči pa so izpraznili Nemci zavzete pozicije, in ni mo- zopet zavzeli svoje prvotne črte.

Ob rekli Meuse so naše čete od- bile nadaljni naskok.

Zavezniki zrakoplovi so bili prav posebno delavni ter so izvr- šili večje število napadov na skla- dišča in druge važne točke v Pi- kardiji in Flandriji.

Na laškem pozorišču se ni izvr- šila nobena važna izprememba v položaju.

Bolj važne novice so ta teden dosepele iz vzhodnega vojnega po- zorišča. Angleške in francoske če- te so se izkrcale v Murnansk ob Severnem morju ter so pomagale boljševikom in ruskim rdečim gar- dam pri zavarovanju obali ter Ko- la železnice pred napadi belih gard.

ZASTONJ

trpečim za naduho

Novo domače zdravilo, ki je vsak lahko rabi brez nevarnosti ali izgube časa.

Mi imamo nov način za zdravljenje naduho in bolec, da dokazujemo na naš račun. Niti zato ako jo imate že dolgo ali pa ako ste jo šele dobili, če je kot senca mrlica ali naduho, bi morali piti po priložnosti našega načina. Ne oziirajte se na živite, kaj je vaš posel in starost, ako trpite na naduho, naš način vam bo takoj pomagal.

Mi želimo to poslati takim obupnim, katerim vdihanje, opijem priprave "patentirano kadenje" ni nič pomagalo. Mi hočemo pokazati vsake- mu na naš stroške, da je ta novi način določen odstranitvi takoj za vselej težko dihanje, hreča- nje in vse druge naduhe.

Ta priložnost se rabi le en sam dan, 1918 ite se danes in pričnete s tem načinom takoj. Ne poslušajte napoje. Najbolje je, če pošljete spodni kupon, Sterite to danes.

PROSTI KUPON ZA NADUHO.

FRONTIER ASTHMA CO., Room 324 F. Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.

Pošljite priložnost našega načina:

.....

.....

.....

Previdne gospodinje

Imajo doma vedno eno steklenico Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo zdravilo za vnetje pri revmatizmu bolečinah, prehladu, zavrtanju itd.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra: 35c. a 60c. v lekarnah in naravnost od F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj- starejši slovenski zdravnik. Speciali- st v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravni- štvu vseh možnih bolezni.

Nastopljeno krvi zdravi s gla- sovitim 60c, ki ga je izumel dr. prof. Brilich. Če imate mogoče ali mahu- rke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izkušite vsem bomo kti. Ne čakajte, ker ta bo- lezen se nase.

Vse možne bolezni zdravim po ekraj- nani metodi. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom soper povrnil.

Hydrocele ali vodni kile zdravim v 10 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo be- lečine v krvi in hrstu in včasih tudi pri puškanju vode, zdravim s goto- vostjo.

Ravmatizem, trganje, bolečina, o- takine, srbečice, škrofile in druge težke bolezni, ki nastanejo valed na- štete krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradna ura: vsakdan od 8. ure od- traj od 8. ure; v petkih od 8. ure- traj od 8. popoldne; ob nedeljah od 8. ure traj od 8. popoldne.

Ne pošiljajte denar. — Pridite osobno. — Ne poslušajte tiste in stvarilke! Zdravim same možke osebe.

Reformacija in socialni boji slov. kmetov

II.

Velika zemljiška gospoda je skušala spraviti kolikor največ mogoče zemlje nase. Prvi, ki so se morali ponižno stisniti, so bili — mali plemenitniki, ki so kmalu morali iskati prikladnih služb pri večjih posestnikih in na dvorih ter v vojaškem stanu.

Akumulacija kapitala je napredovala nevzdržena, kakor pozneje v manufakturi in dandanes v kapitalističnem veleobratu. — Za malimi plemenitniki so prišli na vrsto — kmetje. Zaraditvega se je pripetilo, da je bilo tudi na deželi vedno več revščine, da so imeli kmetijski domovi preveč ljudi, ki jih niso mogli rediti.

Nastal je kmetijski proletarijat. —

Ta je bil indirektni pospeševatelj dolgoletnih vojen, ki jih ima srednji vek. Ne le malo, propadlo plemstvo, — temveč tudi kmetijski sinovi so odslej služili v vojnih četah. Ti vojaki so služili vsakomur in kdor jih je boljše in točneje plačeval, jih je dobil.

Vojna in klanje, ropanje in moritev, je postalo družabna potreba, ki jo je rodila nezasičena akumulacija zemlje v rokah velike plemenite gospode.

Ti kmetijski sinovi so se, ko so si po vojnah in napadih naplenili nekoliko premoženja, zopet vračali domov in začeli zopet kmetovati. S seboj so prinesli iz tujine vajo v rabi orožja in vojnega, razuzdanega duha. V vojnah, kjer so služili proti plači kot pešci, ki so prihajali tako zopet do militaristične veljave, so se navadili ugodnejše in boljše ter svobodnejše živeti, nego pa so živeli doma kot — brezpravni podložniki.

Seveda so se kmetске vojne in kmetijski upori začeli pojavljati šele potem, ko se je kmetovo stanje zopet izdatno poslabšalo. Dva činitelja v tedanji strukturi družbe sta mogočno vplivala na to:

— Trgovski kapital in absolutni vladar.

Trgovski kapital se je ojačil vsled pomnožene produkcije blaga in trgovine. Ta kapital pa je, čim bolj se je pomnoževal, ustvarjal tudi močno, ugledno in blestečo državno oblast združeno v roki domačega kneza in vladarja. V ta namen je bilo treba pokoriti oblastno in mogočno plemstvo. Kapital ni mogel in ne more upoštevati ničesar drugega, nego — samega sebe. On je potreboval te močne in ugledne državne oblasti, da je varovala notranji, domači trg, in da je mogel z njeno pomočjo, s pomočjo državnega aparata, se uveljaviti na svetovnem trgu. Na svetovnem trgu je potreboval kapital te moči, da ga je branila pred tujo konkurenco.

Ta smer je v svoji upravi zahtevala predvsem dvojje: birokracijo in plačano vojsko.

Oba ta dva činitelja sta jako pospeševala absolutno vladarstvo, absolutnega deželnega kneza. Močni in absolutni knez je mogel krotiti osebno plemstvo, ki je začelo vedno pogosteje iskati lahkih in častnih dvornih služeb. Naravno in jasno pa je, da je boj med podložnim kmetom in fevdnim gospodom, le podpiral trgovski kapital v njegovem stremeljenju, ker je oba slabil in ju napravljaval vedno manj nevarna.

Jako dobro se to izpozna ravno pri uporabi slovenskih kmetov, ki so poklicali na pomoč cesarja Maksa in ki je pri tej priliki dal mnogo povodov za pritožbe proti cesarskim uradnikom.

(Plemstvo se je močno pritoževalo nad "Unreiterji", ki jih je cesar poslal med kmete, da proizvedo njihove pritožbe. Ti cesarjevi odposlanci so baje ščuvali kmete, naj se pritožijo proti svojim gospodarjem. In če se kmetje niso hoteli pritožiti, so jim celo grozili, da so spravili iz njih, kar so hoteli).

V tej dobi se je položaj odvisnih kmetov silno poslabševal. Še vedno so se vsa državna in deželna bremena nalagala veleposestnikom in le v manjši meri mestom vsled neurejenega davčnega sistema. Veliki posestnik pa je zvalil redno vsa bremena na kmetška ramena.

Toda če so v prejšnjih časih — posebno v štirinajstem stoletju — mesta pomagala kmetom, je sedaj to nehalo. Prvič se je pomnožil trgovski kapital, vsled česar je oslabele kmetom prijazno malo meščanstvo in drugič so se naselili v mestih in si tam zidali hiše in palače veliki plemenitniki. Prej kolikor toliko svobodna mesta so postala odvisna od milosti — vladarja.

Čim odvisnejše je postalo malo meščanstvo, živče v starih kmetijskih tradicijah, tem bolj je ginila v mestih — večjih namreč — stara demokratična smer — na škodo kmetškemu ljudstvu.

Naravna pomnožitev prebivalstva, opuščanje spremestev — ki je bilo za časa naravnega gospodarstva v vsaki plemiški hiši jako mnogobrojno, — pomnožitev državnih in deželnih davkov, oduševske obresti in naposled okolnost, da so se mesta zaprla kmetom — vse to je silno množilo vrste kmetškega in najnižjega proletariata.

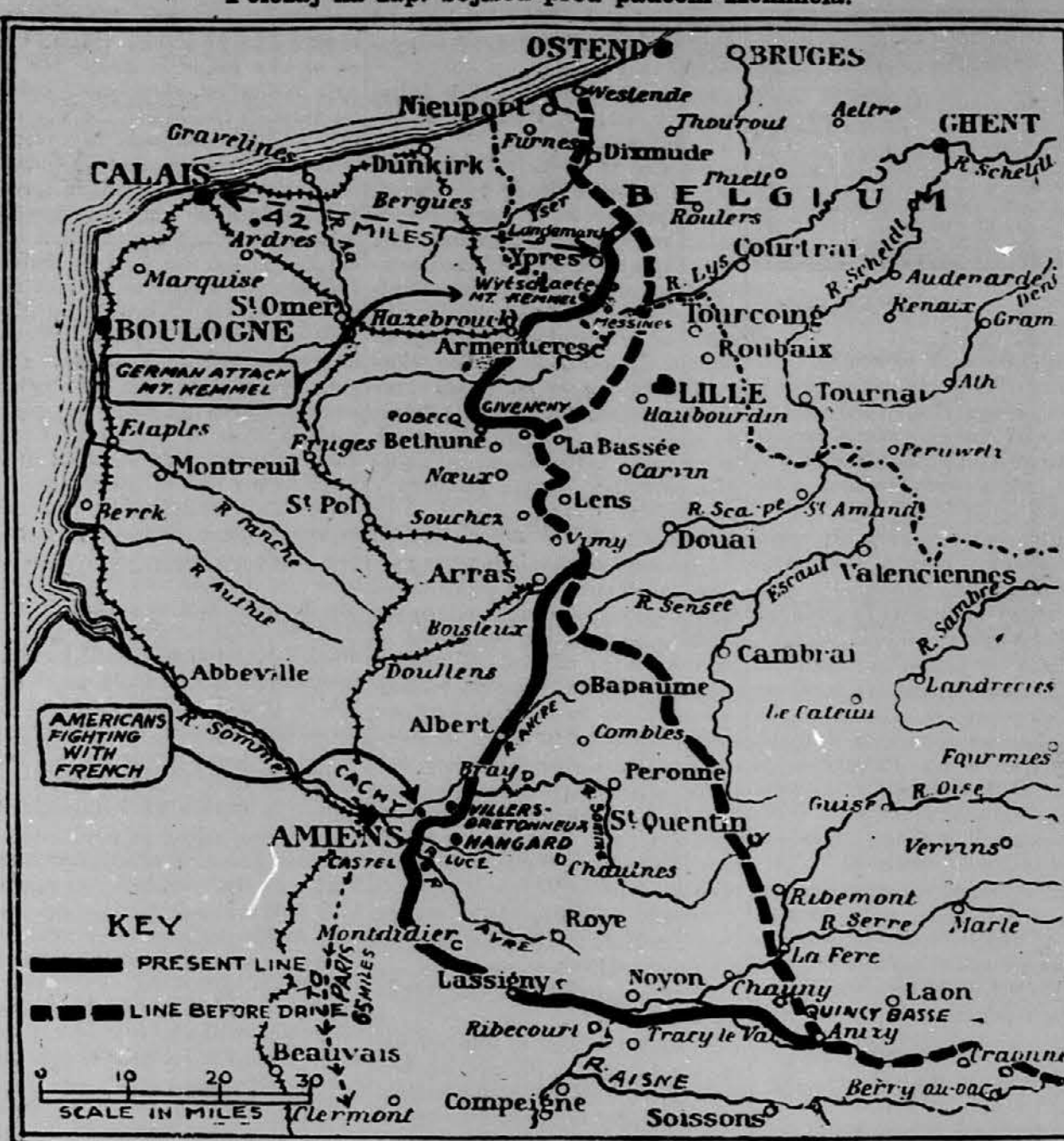
Nastala je splošna revščina.

Toda v teh težkih časih so imeli kmetje svoje zavestnike. Deloma so bili to malomeščani, deloma pa rudarji kot predstavitelji industrialnega proletariata.

(Pri uporabi slovenskih kmetov l. 1514. je bil upornim gorenjskim kmetom poleg kmeta Klandra voditelj tudi neki krojač iz Radovljice, in da Dolenjskem je pomagala upornim kmetom celo plemenitaž Franc Glanhofer iz Dragomlja. Ta je dal kmetom na razpolago mal top, s katerim so pozneje oblegali grad Andreja Lamberga pri Novem mestu.)

Industrialni proletarijat je že tedaj sklenil nekako zvezo z nezadovoljnim kmetstvom. Za slovenske kmetске upore ta zveza sicer ni imela večjega praktičnega pomena

Položaj na zap. bojišču pred padcem Kemmela.

iz enostavnega vzroka, ker je primanjkovalo razvitega industrialnega proletariata. Drugače je bilo seve v Nemčiji, kjer je strastni sovražnik Lutra, Muenzer, organizoval s pomočjo industrialnega proletariata kmetško vojno, ali na Češkem, kjer se je v husitskem zmagovalnem ognju utrdil Tabor.

Revoluciji tedanjega časa je stal na čelu — prav posebno pri nas — kmet. Ta revolucija naj bi strla fvedni jarem, uničila s tem temelj, na katerem je bila organizovana cela kulturno tedaj znana družba.

V socialnem in političnem smislu so bili ustanki slovenskih kmetov veliko dalekosežnejšega pomena kakor pa verska reformacija, za katero se je iz egoističnih nagibov ogreval tudi gospodurjoči razred, — proti kateremu je bilo naperjeno kmetško gibanje — fevdni gospodje.

Dve mogočni gibanji tiste dobe sta pretresali temelje tedanje družbe — verska reformacija in kmetске vojne.

Obe ste temeljili v bistvu na istih vzrokih. Tendence so si bile nasprotne in nezdružljive. Od cerkvene reformacije ni pričakovalo ljudstvo ničesar. Saj zanj ni pomenila ta reformacija drugega, nego ojačanje njegovih gospodarjev. Zato kmet ni veroval v dnu svoje duše v njo.

Turjaški grofje na primer so bili jako naklonjeni tuteranstvu (pravim luteranstvu, ne pa protestantizmu sploh), in so bili obenem najbrezobzirnejši izkoriščevalci svojih podložnih kmetov. — Veliko plemstvo se je oprijemalo luteranstva in reformacije v nadi, da z njeno pomočjo obogati še bolj, namreč s cerkvenim premoženjem.

Zgodilo se je to v Nemčiji, kjer je Luter izjavil, naj pripade cerkveno premoženje posvetnim knezom. Luter je srdit prokel uporne kmete in njihove misli. Zaradi tega so bili kmetje v svojih bojih in ciljih povsem neodvisni od verskocerkvene reformacije, navezani le nase in svoje najožje prijatelje.

Jarma pa so se mogli otresti le z boroženo silo.

Zaradi tega so socialni boji slovenskih kmetov v zgodovini našega naroda velik kres, ki je svetil daleč v bodočnosti temino.

Iz Rusije

PIŠE GROF ILIJA TOLSTOJ.

V RUSIJI JE VELIKO DENARJA. A TA NIMA NOBENE VREDNOSTI. — HRANA JE EDINO VARNO IZMENJALNO SREDSTVO. INDUSTRIJA POČIVA RADI PREVELIKIH ZAHTEV DELAVCEV TER POMANJKANJA SUROVIN. — BOLJŠEVIKI SO BOLJ TI RANSKI KOT JE BILA AVTOKRACIJA. — ANARHISTI SO PRI ČELI IZPODRIVATI BOLJŠEVIKE.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pred par dnevi sem se sestal z nekim Rusom, ki je zapustil Arhangelsk v pričetku februarja. Prišel sem ga seveda izpraševati glede notranjega življenja in razmer v moji domovini. Človeku, ki pozna Rusijo kot jo poznam jaz, razkrivajo tudi najbolj brezpomembna dejstva včasih več kot pa številna dejstva, katera se objavljajo v časopisih.

— Ali ste imeli denar za svoje potovanje? — je bilo prvo vprašanje, ki sem mu ga stavil.

— Imel sem 15.000 rubljev, ko sem zapuščal Petrograd, a prišel sem v Arhangelsk brez kopejke. — se je glasil odgovor.

Njegov denar je bil "konfisciran" je od strani oblasti v Rusiji

no racijo v mestih; imeti morate izkaznico za svoj obeh v restavrantu, za svoj sladkor, čaj in številne druge stvari. Večino teh predmetov pa sploh ne morete nikdar kupiti, če imate izkaznice ali ne.

Skoro vse trgovine v Rusiji so zaprte. Industrija sploh več ne obstaja. Nekatere izmed trgovnic so morale zapreti vrata radi pretiranih zahtev delavcev, ki niso bili nikdar zadovoljni s povečanjem plače. Ona industrialna podjetja, ki so preživela zahteve svojih delavcev pa so morala ustaviti delo radi pomanjkanja surovin in prav posebno radi pomanjkanja premoga, katerega so ponavadi dobivala iz donskega okraja in kateri premoški sedaj več na razpolago.

Privatna lastnina zemlje ne obstaja še nadalje v Rusiji. Celotno kmetje, ki so kupili majhne farme potem državnih bank ali ki so dobili svoj delež zemlje od občinskega "Mira" se je oropalo njih lastninstva ter so se morali zadovoljiti z zemljo, katero so jim pridobili komiteji.

Ostanek velikega posestva moje matere v Jasni Poljani, kojega večji del se je prostovoljno razdelilo med kmete, se je proglasilo sedaj "konfisciranim" od naroda.

Boljševiki so tudi nameravali zapleniti dom moje matere, a končno so ga pustili nedotaknjene in v spomin na mojega očeta se je dalo materini penzijo 10.000 rubljev za vzdržanje hiše v stanju, v katerem se je nahajala tekom življenja očeta.

— Kje pa je naša ruska inteligencija? — sem ga nato vprašal. — Kako je, da ostala ona molčeča in da se njenega glasu nič več ne čuje v deželi?

— Izobraženi sloj je absolutno brez moči, — je odvrnil on. — Moja se držati mirno in čakati, če se ne bo izpostavil slabemu ravnanju ali celo smrti.

— Vsi časopisi se nahajajo v rokah boljševikov. Moskva ima pet časopisov in vsi ti stoji pod kontrolo boljševikov. Edini list, ki je posušil nasprotovati jim, je bil "Ruskoje Slovo", a je bil takoj konfisciran ter ustavljen. Niti ena beseda ni dovoljena proti boljševikom, niti v javnih govorih, niti v časopisju. Ta vlada je hujska kot pa je bila vlada avtokracije.

— Kako pa žive delavski sloji v mestih, ko nimajo nobenega dela, plače in hrane?

— To je zame uganka — je odvrnil. — Mislim, da morajo imeti veliko teh ljudi nekaj približan. Nekateri njih so se lotili drugega posla, te ali "one vrste. Nekateri njih kažejo veliko prebrisanost. Vem o slučaju, ko se je en voz pšenice prodal več kot petkrat različen ljudem v različnih mestih. Vsaki pot po vročitvi kupne svote se je vpriporilo razporeševanje dotičnega voza ter ga varno prevedlo na drugo mesto in nato na tretje in tako naprej.

Včasih zapuste ti delavci mesto

stanoviti le potom samo-dovršena vsakega posameznika, ki stopa v sestavi komunne.

Diktatorstvo boljševikov in metode, katere uporabljajo, da si ohranijo moč v rokah, delajo doseženje ideala človeškega bratstva še bolj oddaljenim kot je bilo pod avtokracijo carjev.

Potrlost v Nemčiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 28. aprila. — Reuterjeva brzojavka iz Amsterdamu se glasi:

"V Nemčiji prevladuje izvanredna nervoznost in potrlost, ker so izgube na zapadni fronti tako velike. To objavlja z značilno odkritostjo stotnik pl. Salzmann v 'Vossische Zeitung'."

"Naše izgube", pravi Salzmann, "so bile velikanske. Ofenziva na zapadni fronti je prišla na mrtvo točko. Sovražnik je mnogo močnejši kot pa je mislilo vrhovno poveljstvo. Ofenzive ne moremo nadaljevati, ker nimamo konj. Pokrajina pred Ypresom je veliko jezero, katerega ne moremo prebrskati. Vsa dežela med našo fronto pri Amiensu in Parizom je podminirana in bo razstreljena."

Narod je pričel izgubljati živce."

V državnem zboru je rekel vojni minister:

"Ni treba se posebej povdarjati, da so v takem boju velikanske izgube. Naše izgube na onem delu fronte so bile zelo velike. V mnogih polkih sta padli dve tretini kompanijskih poveljnikov."

Zelo koristne stvari, — med njimi boste našli več takih, ki jih nujno potrebujete.

V zalogi imam, poskrbljen ter razpošiljam širom Združenih držav zelo koristna naravna sredstva in pripomočke, kakor: sladno ječmenovo kavo, arnika, brinjevo olje, encijan, grško seno, brošč, lipov cvet, lapuh, tavženože, vinska ruta, ter druge enake stvari ki so obširno opisane v knjigi "Domači zdravnik" in se vporabljajo zelo uspešno po celem svetu.

Potem imam tudi raznovrstne dišave, ki se priporočajo v knjigah "Dobra kuharica" in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedil, na primer majaron, šatraj, muškato cvet, paprika (prašek), lorbarjeva peresca, žajbelj, žofran l. t. d.

Postreči vam zamorem tudi z raznimi semeni, kakor: seme za salato, peteršilj, fižol, peso, korenje, zeleno, l. t. d. Pišite po ceilk.

MATH PEZDIR

P. O. Box 1611 New York, N. Y.

ter odidejo na deželo, kjer si nabavijo vrečo ali dve moke. To moko vzamejo nato s seboj v vozove prvega razreda, ne da bi plačali vozne cene. Ti ljudje se čutijo bogatim.

— Tak človek ne proda nikdar svoje moke za denar. Izmenja jo za druge potrebščine, ki jih je težko dobiti, — za čevlje, za zimsko suknjo in s tem vpripori celo serijo izmenjav, potom katerih dobi veliko več kot bi mogel dobiti s pomočjo denarja.

S tem se je prišlo na prvotni temelj vrednosti, ki je bil produkt zemlje.

— Večkrat se morajo tudi ljudje izobraženih razredov poslužiti takih metod. Obležajo se v vojaško uniformo, odidejo na deželo se polaste žaklja moke ter prinesejo sledujo domov k svojim družinam.

— Kmetje so bogati v okrajih ki proizvajajo pšenico, dočim na drugih mestih naravnost stradajo. Ko so se Nemci bližali guberniji Smolensk, je bilo bežeče prebivalstvo dobesedno iztrebljeno od lakote. Veliko tisočev žensk in otrok je umrlo na posledicah stradanja.

— Ali so boljševiki še vedno mogočni? — je bilo moje zadnje vprašanje.

— O ne, njih sila se manjša od dne do dne, — mi je odvrnil rojak. — Nadaljna stranka je sedaj v Rusiji, ki močno rivalizira z njimi, — stranka anarhistov. Bodočnost pripada njim. Boljševike imenujejo anarhisti buržazijo ter postopajo z njimi kot so boljševiki postopali z rojalisti.

Vse te povesti me spominjajo na prizore iz moje najbolj zorne mladosti, ko sem se igral s svojimi brati in sestrami.

Delali smo hiše, galerije, predore in podobne ljudi iz peska ter včasih tudi zasadihi drevesa ter napravili umetne ribnike. Ko pa je bilo vse izvršeno, je bilo naše največje veselje prijeti debelo palico ter uničiti vse naše zgradbe z enim mahljajem.

— Jaz sem to zgradil in jaz imam tudi pravico uničiti to, — je nazaranje otroka. To mu daje največje zadovoljstvo.

Ali ni ruski narod v istem stadiju duševnega razvoja kot so taki otroci?

Veliko psihologije otroške je opaziti v obnašanju ruskih boljševikov v sedanjem času. Oni se ne brigajo za stvari, katere uničujejo. Oni so jih sami zgradili ter mislijo, da jih bodo mogli zopet in zopet zgraditi, če jih bodo potrebovali.

Temu instinktu je treba še dostaviti dejstvo, da ti ljudje niso bili nikdar deležni dobrot civilizacije. Oni so le prispevali k razvoju civilizacije potom svojega dela, a vse dobrane njih naporov so prešle v roke buržazije. Po njih mnenju je buržazija razred, ki jih je izrabljala in vsled tega je treba buržazijo iztrebiti. Oni pravijo: — Vsako privatno lastninstvo vode k izrabljanju. Vsled tega ga je treba tudi odpraviti. Jaz prav lahko razumem reakcije pri teh ljudeh, ki ne morejo videti in spoznati, da je princip privatne lastnine glavni nagib k razvoju.

Sta pa še nadaljni dve važni stvari, kateri so ti otroci popolnoma izgubili iz vida. Prva stvar je, da Rusija ni izolirana in tudi ne more biti izolirana od ostalega sveta in da mora, če hoče obstajati, kot narod, tekmovali s svojimi sosedi v industriji in trgovini. Če se ne bo še nadalje vdeleževati te kme, bo zaslužena od drugih dežel in nato bo moral celi narod delati v korist izvozevalcu ali vpadniku.

Je pa še nadaljna stvar, ki je videti meni bistvena: — kraljestvo Boga, za katerim stremi ta narod, ne more biti nikdar doseženo potom nasilja. Socijalizem ali komunizem kot ideal je mogoče u-

Izšla je knjižlica:

DVE ŠALOIGRI.

Knjižlica vsebuje dve igri:

"ČARLJEVA ŽENITEV"

in

"TRJE ŽENINI"

ter stane samo 25c.

Oni, ki nameravajo prireditelj igre, naj jo hitro naroče, ker izšla je v omejenem številu.

V zalogi imam zopet vsakovrstne knjige, toda od vsake le po en ali dva iztisa in niso v ceniku označene.

Naročilom priložite denar in pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zra- stejo v 6th tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moški krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osvelili. Revmatizem, kosti- bol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma odzdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni žepni KOLEDAR za leto leto 1918, pošljite 4 cente za poštino.

JAKOB WAHČIČ,

6762 Bonno Ave., Cleveland, Ohio.

Pri spahnenju in zdrobljenju vgrajite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Vrabi za 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. a. 65c. v lekarnah in naravnost od

F. A. RICHTER & CO.

24-80 Washington Street, New York, N. Y.

ZA KRUHOM

POVEST.

Poljski spisal H. Sienkiewicz.

(Nadaljevanje.)

Od tega časa se je vedno, kar je bilo nekaj sklopljeno, kakor darikoli sta se Lovro in Marica prikazala na krovu, njuna nasmi-hal, ako je videl Marico. Tudi ona dva sta imela iz tega veliko radost, kajti sedaj sta imela na tej nemški ladji vsaj eno prija-teljsko dušo. V ostalem tudi vožnja ni imela več dolgo trajati. Ko sta stopila drugega dne na krov, prevzelo ju je novo začudenje. Za-pazila sta, kako se nekaj na morju guga, in ko se je brod k temu predmetu približal, sta spoznala, da je to bil velik rdeč sod, s ka-terim so se valovi igrali; dalje tam se je gugal že drugi, tretji in četrti. Ozračje z vodo je bilo ne-koliko, četudi ne preveč, megle-no, a pri tem vendar srebrno in nežno; vodna plan je bila gladka, niti šumela ni, in čim dalje je oko gledalo, tem več je opazilo takih sodov. Tudi cela tropa belih pti-čev s črnimi krili je že letela za brodom z velikim piskotom in vri-ščen. Na krovu je vladalo nena-vadno gibanje. Mornarji so se ob-lačali v nove suknje, eni so pomi-vali krov, čedili medene sponi pri ograjah in oknih, na veliki jam-bor so obesili zastavo in na zad-njem koncu broda še drugo večjo.

Med potniki je nastala živah-nost in radost; kar je bilo živega, je hitelo na krov; nekateri so do-nesli tjakaj tudi svoje kovčke in jih počeli z rokami povezovati. Marica, videč vse to, je rekla: "Tedad že res le pridemo na suho." Lepši duh je stopil vanjo in nje-nega očeta. A naenkrat se je tam na zahodu prikazal otok Sandy Hook, pa zopet drugi z velikimi stavbami v sredi in tam v daljavi

mi dali le košček te zemlje blizu mesta z onim-le travnikom, bližje bi bilo na trg. Pride semenj, kra-ve poženeš, svinje poženeš in pro-daš. Ljudi je tu videti kakor ma-ka. V Poljski sem bil kmét, a tu-kaj bom gospod..." Medtem se je razgrnil pred njim ponosni park v vsej svoji dolgotosti. Lovro, opazivši te sku-pine ter vrste dreves in grmčja, je rekel vnoči: "Nizko se poklonim spoštova-nemu gospodu vladnemu komisar-ju in ga poprosim, da bi mi za ka-ka dva ogona tega vrta daroval, ali vsaj za enega. Zemljišče je zemljišče! Hlapca bi postal vsako jutro z drvmi v mesto. Hvala Najvišjemu, kajti sedaj vidim, da me Nemec le ni prekanil..." Tudi v Marici se je bodoče gos-pejstvo nasmejalo, tako, da tega sama ni vedela, čemu ji je prišla v glavo pesmica, kakoršne so gos-podične v Lipnici mladeničem na veselicah popevale:

Kakošen si gospod?
Kakošen si gospod?
Vsa tvoja obleka
Je kučma s suknjo spod...

Ali je imela mări že v mislih, da zapoje kaj podobnega tudi uboge-mu Jakobu, kadar za njo dojde in bo ona že bogata gospa?

Medtem je priplavala k parniku mala ladja. Četvero ali petero ljudi je vstopilo na palubo (krov) in začelo se je besedovanje ter nagovarjanje. Kmalu potem je priplula zopet druga ladja in ta je dospela sem že od brega ter privlačevala agente iz gostilnic in hotelov, kajpote, ljudi, ki so za-menjavali denar, agente železnice,

kateri vsi so kričali eden huje od drugega, štrkali ter vreli sempa-tja po vsej palubi.

Lovro in Marica sta stala tukaj kakor v omotici, v resnici ne ve-doč, kaj početi.

Kašuba je svetovelj staremu, naj bi zamenil denar ter obečal, da ga pri tem ne bo pustil preva-rati. Lovro je torej to storil. Za to, kar je imel, je dobil sedemin-štrideset srebrnih dolarjev. Pred-no pa se je vse to skončalo, pri-mikal se je parnik vedno bližje in bližje k mestu, da se niso vide-vala samo poslopja, nego tudi ljudje, stoječi na obrežju; konč-no pa je plul mimo raznih večjih in manjših ladij, da se je napo-sled ustavil v tesnem prostoru v pristanišču.

Vožnja je bila končana.

Ljudje so se začeli sipati iz par-nika kakor čebele iz panja. Po oz-kom mostu, položenem od broda na breg, se je vlekla vsa ta razno-barvna vrsta: najpreje iz prvega razreda, potem drugega in naj-zadajše ti, ki so bili pod krovom, obloženi z ravnim prtljago in robo.

Ko sta se Lovro in Marica, sti-skana in porivana od gučje, pri-bližala k odprtemu parobrodne-mu robu, sešla sta se tam s Kašu-bom. Ta je krepko stisnil Lovretu-roko in dejal:

"Bruder (brat), želim Glück (srečo)! Tudi tebi; dekle! Bog va-na pomagaj!"

"Bog poplačaj!" odgovorila sta urno oba.

Za daljšo ločitev ni bilo več ča-sa. Množica ju je porinila na mo-stek in čez kratko sta se nahajala v prostranem čarinskem uradu.

Carinar, oblečen v sivkasto suknjo s srebrno zvezdo, je pre-gledal njune euļje in zaklical: "All right!" ter pokazal na izho-dišče.

Lovro in Marica sta šla ven in se znašla na ulici.

"Oče, kaj bodeva sedaj tukaj počela?" vprašala je Marica.

"Morava počakati. Nemec je rekel, da dojde vladni komisar, ki bo vprašal po nama."

Postavita se torej k zidu, čaka-je na komisarja. Medtem ju je tudi že obkolil truš njima nezna-

nega velikega mesta. Ničesa temu enakega še nista bila videla. Uli-ce so bile ravne in široke ter po-njih tolika množica ljudi, kakor na velikem sejmišču; a v sredi-njih kočije, omnibusi in tovorni-vozovi. Okrog njih se je glasila neprestano čudna, neznana govo-rica, razlegal se krik delavcev in mešetarjev. Vsak čas so hoteli mi-no ljudje povsem črni in kadar-koli sta jih Lovro in Marica za-gledala, sta se prekrizala od gro-ze. Vse mesto se je jima doždeva-lo zelo čudno, tako glasno, gro-meče, polno živžganja železnih stroj-jev, ropotanja vozov in vpitja ljudi. Vsakdo je tekal tako hitro, kakor bi koga podil ali bežal pred kom. In pri tem to ljudsko mrav-ljišče! Ti prečudni obrazi, tu črni, tam žolti, ondi rudasti. A ravno tam, kjer sta stala, okolo prista-nišča, je vladalo najživejše giba-nje. Ni enih ladij so prenašali prtljago in euļje na druge, vsak tre-netek so priropotali kaki vozovi: samokolnice so skripale po most-kih, v kratkem: šum in truš je bil kakor na velikem tržišču.

In tako je polagoma minula ura in minuli dve, a ona, stoječa pri-steni, sta čakala na komisarja.

Prečuden prizor je predstavljaj na ameriškem obrežju v New Yorku ta naš poljski kmét s svo-jimi dolgimi, osivelimi lasmi, ro-gato kučmo in njegova hčerka iz Lipnice s svojo gramatno suknjico z bisernimi jagodami okoli vratu. Ljudje so hodili mimo nju, ne da bi obrnili nanjo pozornost. Tam se ne čudijo nobenemu obrazu in nobeni opravi.

Zopet je minula ura in nebo se je povleklo z oblaki, počelo je de-ževati in potem uletavati sneg. Od vode sem je jel pihati hladni, rezek veter...

A ona sta stala in čakala na ko-misarja.

Njiju kmetska narava je bila močno potrpečljiva, a vendar jima je počelo biti tesno pri sreč.

Na brodu je bilo njima samotno sredi tujih ljudi, na sredi vodne puščave grozno in strašno. Prosila sta v molitvi Boga, naj bi ju pre-pejal kakor zablodele ovce čez to morsk puščavo. Mislila sta, da njim

kakor hitro na suho stopita, bo ko-nec vseh nadlog. Ali sedaj, ko sta že tja dospela, stala tu sredi ve-likega mesta, začutila sta naglo sredi tega ljudskega trušča, da ji-ma je še strašnejše, nego je bilo na ladji.

Komisar ni prišel. Kaj početi, ako sploh ne pride in ako ju je Nemec le prekanil?

Od groze sta zdrgetali njuni sredi pri tej misli. Kaj počneta? Z eno besedo: pogineta.

Medtem je prepihaval veter niuno obleko in dež ju je močil.

"Marica, ali te zebe?" vprašal je Lovro.

"Prav res, zebe me, oče!" od-govorilo je dekle.

Ure v mestnih stolpih so vnoči bile. Delal se je mrak. Gibanje v pristanišču je prenehavalo, na uli-cah so prižigali svetilnice. Kar-morje svetilnic je preplavilo celo mesto. Delavci, vračaje se v več-jih, manjših skupinah v mesto, so peli s hripavim glasom svoj "Yan-kee Doodle". Polagoma je bilo obrežje popolnoma prazno. Tudi carinarstvo so že zaprli.

Konečno je nastala noč. V pri-stanišču je postalo tiho. Le zdaj-pazdaj so izbruhavali parobrodni dimniki iz sebe cele snope isker, ki so ugaševale v temi, ali pa so zasumeli valovi, ki so udarjali ob kamniti breg. Pozneje se je zopet oglasila kje prav blizu pesem pi-janega mornarja, vračajočega se na ladjo. Svetloba svetilnic je v-megli bleдела. A ona sta čakala.

Ko tudi ne bi hotela čakati, kam bi se imela podati, kaj početi, kam se obrniti, kje nastoniti svo-je otrudnele glave? Mrz ju je sprehajal čedalje huje in začel se oglašati tudi že glad. Ko bi bila vsaj pod streho — ali tukaj sta premočena do kože. Ah! Komisar ni prišel ker takih komisarjev sploh ni... Nemec, ki je bil agent društva, katero je izvajalo ljudi na morje, je vlekel odstotke za vsako osebo — dalje se ni zanje brigal.

Lovro je čutil, da se tresejo no-ge pod njim, da ga tlači nekaka ogromna sila k zemlji in nemara, da se je božja jeza razlila nad morsk puščavo. Mislila sta, da njim

Tipel je in čakal, kakor samo kmét zamore. Dekletov glas, tre-soč se od mraza, ga je prebudil iz turobnosti...

"Bodi tiho! Ni ga več usmilje-nja nad nama!"

"Vrniva se v Lipnico!"

"Idi se rajše utopit!"

"Bog, o, Bog!" šepetala je tiho Marica.

Lovreta je prevzela žalost.

"Uboga sirota! Naj bi se Bog usmilil vsaj nad teboj!"

Ali ona ga ni več slišala. Oprla je glavo ob zid in sklopila oči. Prevzel jo je buren, težak, vro-činski sen in v snu se ji je prika-zala kakor slika v okviru: Lipnica in ž njo pesmica Jakoba ko-njarja:

Kakošna si gospa!
Oj, kakošna, kakošna si!
Vsa tvoja obleka
Je venci razditi.

Prvi odsev jutranje zarje se je že razgrnil nad newyorškim pri-staniščem, nad vodo, brodovjem in carinarnico.

V tej sivi svetlobi je bilo opa-ziti dvoje oseb, spavajočih pri zi-du z bledega, zaspanjema obra-za, pokritih s snegom, nepremi-čnih, kakor da sta mrtvi. Toda v knjigi njiju usode so se obrnili šele prvi listi; kar se je z njima dalje dogodilo, povemo v nasled-njem.

(Dalje prihodnjic.)

Upor nemških ujetnikov.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 28. aprila. — Vsled nemškega ultima-tuma Nizozemski so se uprli Neme-ci, ki so bili internirani v tabori-šču v Vapenveld. 1000 Nemcev je premagalo straže in so potem be-žali na vse strani.

Takoj se je sporočilo na vse kraje ob meji in policija na ko-njih je preiskala mejo. Mnogo Nemcem se je posrečilo pobegniti skozi Ahnelo v Nemčijo, toda po-licija je večino polovila.

KUPUJTE!

KUPUJTE!

Bonde vlade Zdr. držav za

TRETJE POSOJILLO SVOBODE

4¹/₄ obresti 4¹/₄

teči začno 9. maja 1918 in se izplačajo 15. septembra in 15. marca vsako leto.

Bondi se izdajajo za svoto \$50.00, \$100.00, \$500.00, \$1000.00 in za več ter so zreli dne 15. septembra leta 1928.

Za vse podrobnosti vprašajte svojega bankirja, gospodarja, pastorja, duhovnika, predsednika vašega kluba, ali organizacije ali lokalni

ODBOR ZA POSOJILLO SVOBODE.

VAŠA DOLŽNOST JE, DA KUPITE!

Držati svoj denar v varnostnih depozitnih škatljah ni patriotično in ni dobičkanosno.

Skrivati svoj denar je nevarno, nepatriotično in ni dobičkanosno.

Investirati svoj denar v TRETJE POSOJILLO SVOBODE je

DOBIČKANOSNO, VARNO IN PATRIOTIČNO!

To bo pripomoglo k zmagi! To bo dovedlo MIR!

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood B'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVSHE, 1 Grab St., Nurey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 674 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Express, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. in tako naslovljene pošiljajo s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Plesalka iz Šemahe

FRANCOSKI SPISAL G. GOBINEAU.

Za "Glas Naroda" J. T.

(Nadaljevanje).

— Saj tudi jaz ne mislim tako hudo.
— No, torej. — Če je tvoj oče umrl take smrti, ni s tem rečeno, da bi moral tudi ti umreti na tak način. — Poslušaj, Azanov, pogovoriva se natančno in pošteno. — Tvoj oče je bil divjak, kaj ne?
— Dobro. — Toda ti nisi divjak. — To ni ničesar slabega. — Saj vendar ni nikjer zapisano, da bi moral biti sin v vseh ozirih podoben očetu. — Ali ti lahko povem, za kakšnega človeka te smatram?
— Le povej, le govori.
— Najraje bi se ti smejal. — Kajti kadar tako govoriš, si v resnici smešen.

Častnik je zardel, kajti res bi ga bilo sram, če bi bil v resnici smešen. — Naenkrat je pa zadržal z roko rekoč:
— Dragi prijatelj, Umm Djehan bo kmalo prišla sem. — Lahko si misliš, da je ne bom poslal nazaj. — Ali me boš izdal?
— Zakaj bi te izdal?
— Hvala ti, prijatelj. — Naj bo smešno ali naj ne bo smešno — vino je zdaj nastavljeno, in zdaj se pravi piti. — Vino ali žganje, meni je vseeno.

Sel je k mizi in začel točiti iz precejšnje steklenice v kozarec žganje.

Moreno je vedel, da s tem človekom ni mogoče ničesar opraviti. Vedel je, da je vsak prigovor, vsaka prošnja zastoj.

Zadržal je torej neko pesmico ter se začel oblačiti. — Tudi Azanov ni bil posebno zgovoren. — Začel se je vdajati sanjarim ter je senterija izpregovoril sam pri sebi kako besedo.

Čimbolj je pa premišljeval, tem resnejše mu je postajalo pri srcu. Vedel je namreč, da mu ne bo tako lahko izvesti načrta kot si je domisljal. — Umm Djehan je bila napravila nanj precej dober vtis. Bila je lepa, očarljiva, poleg tega tudi njegova sorodnica in francosko je govorila. Pri vsem tem je pa vseeno mislil, da se ne bo mogel tako lahko poročiti žnjo, kajti zdela se mu je, da za njim v vseh ozirih precej zaostaja.

Ubogi Azanov ni bil niti Rus niti divjak niti civiliziran človek. Pač pa nekako v sredi med vsem tem. — Ker nikakor ni zamogel zbrati misli, je pil.

Opoldne je Umm Djehan brez vsakih posebnih težav odšla iz svojega stanovanja. To ji je bilo toliko lažje, ker so ostale plesalke še vse spale. Obklečena v široko obleko in z gostim pajčolanom, je ni mogel nihče spoznati. Po stranskih ulicah je dospela v hotel. Azanov služabnik ji je odprl. — Šla je molče mimo njega, pa tudi on ji ni rekel nobene besede, kajti ni se šele vprvč zgodilo, da je častnika obiskala kakšna ženska.

Plesalka je stopila v sobo ravno tedaj, ko je zapiral Moreno svoj kovčeg, kajti tekem ene ure je že nameraval odpotovati.

Bil je precej zmeden, toda Umm Djehan ga je takoj nagovorila:

— Gospod — je rekla — prišla sem obiskat poročnika Azanova. On vam je gotovo že povedal, da sem njegova sestrčina. In ker je precej odkritosrčen, vam najbrže tudi ni zatajil, da sem njegova nevesta. — Ker ga ni v sobi, je najbrže odšel po kakem opravku. — Dovolite mi, da ga tukaj počakam.

— Gospodična — je odvrnil Moreno hladno, pa ji je vseeno pomnil stol — prav imate, gospod Azanov je zelo odkritosrčen in je rekel, da vrjame, da ste vi njegova sestrčina. — Kar se pa tiče zaroke in vseh njenih posledic, bi pa vas prosil, da izpremenite svoje načrte.

— Zakaj pa?
— Zato, ker boste Azanova uničili in ne boste imeli od tega nobenega dobička.

Umm Djehan ga je grdo pogledala.
— Kdo pravi, da hočem kovati iz te stvari kak dobiček? — Ali vam je morda Azanov rekel, da morate tako govoriti z menoj?

Moreno je vedel, da mora pametno odgovoriti na to kočljivo vprašanje. Kar pa ni mogel odgovoriti naravnost, se je moral poslužiti ovinka.

— Vidite, gospodična, vi niste taka ženska kot so druge ženske. — Le malo časa mora govoriti z vami človek, pa vas spozna prav v dno duše. — Povejte mi, ali ljubite Azanova?

— Ne, popolnoma nič ga ne ljubim.

Iz njenih oči je zasijalo zaničevanje.

— Kaj pa hočete napraviti iz njega?
— Kaj bi napravila iz njega? — Človeka hočem napraviti. — On je baba, strahopetnež in pijanec. — On vse vrjame, kar mu človek pove in zanj vsakdo lahko stori, karkoli hoče.

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY... ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY... ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY... ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY... ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY... ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY... ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY... ONE MEAL WHEATLESS

— Torej ga ne ljubite?
— Kako bi ga mogla ljubiti?
— In kaj potem?
— On je sin mojega strica, on je edini sorodnik, ki mi je še ostal na zemlji. — Jaz nočem, da bi se naprej izrabljaj samega sebe. K sebi naj me vzame, da bom postala njegova žena. — S kom naj se poročim, če ne žnim? — Spravila ga bom na pravo pot, služila mu bom in ga ščitila. — In če pade v boju s svojimi sovražniki? ga bom znala masševati.

Moreno se je čudil. — V gorah pri Barcelona je imel sorodnike, toda noben Katalonec in nobena Katalonka se ni mogla primerjati glede junaštva s to žensko. Če bi hotel dobiti pravi primer za to žensko, bi moral poseči dalje v zgodovino. — Toda da bi toliko stikal po preteklosti, mu je primanjkovala časa.

— Prosim vas, gospodična, nikar se ne razburjajte. — Azanov ni zaslužil, da tako govorite o njem. — On je poštenjak in vi ga ne boste spravili z njegove dosežanje poti.

— Kdo mi bo branil?

— Jaz.

— Vi?

— Seveda!

— Kdo ste pa pravzaprav?

— Jaz sem Juan Moreno, bivši poročnik pri segovijskih lovcih, sedaj poročnik pri inerti-drageoncih, velik oboževatelj žensk in obenem silno trmoglav.

Komaj je izpregovoril te besede, je videl zablinkati se rok pred svojimi prsi bodalo. — Toliko časa je še imel, da je zgrabil Umm Djehan za zapetice, toda nož se je bil že zasukal v meso.

Svoji nasprotnici je zavil roko, toda bodalo ni hotelo spustiti. Njen pogled je bil pogled tigra, njegov pogled je bil pogled leva. — V njem se je pojavila strahovita jeza. — Ko jo je prisilil k steni, je začel govoriti v pretgranih stavkih:

— No, gospodična, kaj pa pomeni ta otročarija? — Če bi ne bil to, kar sem, bi ravno isto napravil z vami, kot ste vi nameravali meni storiti.

— No, kaj bi storili, kaj bi storili? — ga je vprašala Umm Djehan ježno.

Moreno se je začel smejati. — Izpustil je njeno roko, ne da bi ji ovezel orožje ter odvrnil:

— Poljubil bi vas, gospodična. — To se ponavadi zgodi mlade, mu dekletu, če poskuša dražiti mladeniča.

Po teh besedah je potegnil iz žepa robec ter ga pritisnil na prsi. Kri mu je močno tekla ter mu je okrvavila vso srakeo. — Udarce je bil dobro izveden, toda bodalo je k sreči presekalo samo kožo. Če bi je ne bil zgrabil pravočasno za roko, bi že ležal sedaj na tleh in bi se ne bil gnil več.

Tudi Umm Djehan se je zasmejala, ter rekla z zmagovalnim glasom:

— Veliko ni manjkalo. — Toda pazite, vdrugič bom boljše pogodila.

— Hvala lepa. — Drugič bom tudi jaz boljše pazil. — Sicer pa sedaj lahko izprevidite, kako strahovito ste pokvarili svoj načrt.

Tedaj se je na pragu pojavil Azanov.

— Stopi sem, Azanov — je rekel Moreno — in pogledaj, kaj mi je napravila gospodična.

Azanov je stal nepremično na pragu. — Njegov obraz je bil rdeč in zabuhel, oči so mu stopile iz jamic.

Prisel je bil ravnokar od policijskega šefa, ki je imel v kleti polne sode žganja.

Čitateljev je gotovo že jasno, da Azanov ni mogel ostati poleg žganja popolnoma trezen.

(Dalje prihodnjč.)

Paradna obleka nemške armade.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 26. aprila.

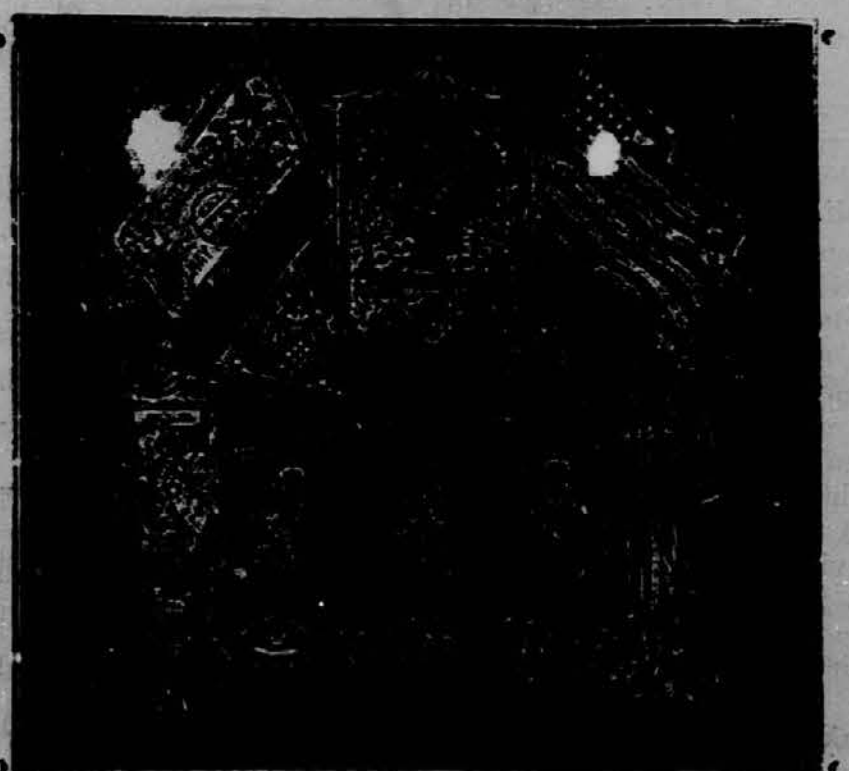
Danes se je izvedelo iz zanesljivega vira, da je armada nemškega prestolonaslednika dobila v pričetku nemške ofenzive proti Angležem novo modro uniformo in vsak vojak je bil oblečen v novo obleko, nadajajoč se, da bo v njej vkorakal v Pariz. Ta informacija se je objavila, da se ovržejo trditve, da je nemški generalni štab dosegel svoj cilj.

ŽENITNA PONUDBA.

Dober Slovence, star 32 let se želim seznaniti s pošteno Slovenko v starosti od 20 do 30 let, je lahko tudi udova z enim otrokom.

Jaz imam stalno delo, precej vrednosti v zemlji in tudi nekaj prihranjenega. Katero veselje, naj mi piše na spodaj imenovani naslov, če mogoče naj priloži sliko. — S. Z. c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 2x

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regala, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verigice, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za ceno vprašate. Upravičeno vas stane le 3c, pa si boste prihranili dolarja.

Cenike več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO.,

426 Chestnut Street,

Conemaugh, Pa.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnim sreem naznanjam vsem sorodnikom in znanecem žalostno vest, da nam je dne 16. aprila 1918 po kratki 8-dnevni bolezni v Gospodu zaspal naš priljubljeni soprog in oče

MAX HANŽIČ.

v najlepši dobi 30. leti. Pogreb se je vršil dne 18. aprila 1918 iz hiše žalosti v katoliško cerkev v Kemmerer in od tam na katoliško pokopališče. Ranjki je spadal k dr. M. Z. Bolnikov, št. 94 K. S. K. J., kateri člani so mu stali na strani ob času njegove bolezni in mu tudi priredili lep pogreb.

Srečna hvala omenjenemu društvu in vsem znanecem in prijateljem, ki ste nam pomagali v britkih urah in nas tolažili.

Bog vam stotero povrni! Ti pa nepozabni soprog in oče mirno spavaj v črni zemlji!

Žalujejo ostali:

Neža Hanžič, soproga.

Max Hanžič, sin.

Stefanija Hanžič, hči

in štirje nedorošili otroci prvega očeta.

Max Robnik, bratrance.

Sublet, Wyo. 21. aprila 1918.

1x

LEPA PRILIKA

se tudi rojaku, ki hoče odpreti grocerojo. Jaz imam na prodaj dve grocerojski tehtnici "Toledo" in fini "Register" ter fini voz za nizko ceno. Vprašajte pri:

Ignacij Kraucar,

1629 E. 36. St., Cleveland, Ohio.

(29-4-15)

Nad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA CEGLAR iz Obrave št. 36 na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Dadich, Davis, W. Va. (27-30-4)

Iščem svojega prijatelja MARTINA POVSE. Pred dvema mesecema sva bila skupaj na Evelethu, Minn. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njega, naj mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker mi imam poročiti nekaj važnega. — Joe Smith, Box 61, Strong, Colo. (6x 4. 27 — 53)

Iščem svojega prijatelja KAROLA HRASTNIK. Pred petimi meseci sva bila skupaj v New Castle, Pa., potem je na neznanost kam odšel. Prosim cenjene rojake če kdo ve kaj o njem, da mi naznani ali naj se pa sam oglasi. — Anton Skufca, R. F. D. 1, Ellwood City, Pa. 3x

NA FARME!

Bodite neodvisni.

Mi imamo najlepše farme v Ohio in Pennsylvaniji, vse so blizu železnice in farmarski naselbin in ne kupujte farme kjer morate leta in leta rovtati kamne in korenine predno začnete pridelavati, kupite od nas izsečene farme kjer začnete takoj z pridelkom in življenjem. Mi imamo vse obdelane in vsake velikosti prav po ceni farme in vam garantiramo da lahko izberete ravno kar si poželite. Skoraj na vseh farmah so že hiše in druga postopja. Naša družba je slovanaka in pišite takoj po cenik in katalog in vam odgovorimo v slovenskem jeziku na vsa vprašanja. Toraj ven iz doma na zdrav zrak.

Pišite takoj ali pa pridite v naš urad da vidite pridelke sami.

R. T. HURDLE LAND COMPANY, 3349 East 53th Street, Cleveland, Ohio.

RAVNOKAR JE IZŠEL

NOV VOJNI ATLAS v barvah, ki vsebuje jako natančno in obsežno risano italijansko in zapadno fronto;

CENA 30 CENTOV.

Velikost 20x27 inčev.

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST.,

NEW YORK.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je tukaj v Leadville, Colo., umrl moj brat

JOHN VIDIC

dne 11. aprila v najlepši starosti 28 let. Vzrok smrti je pljučnica. Pokopali smo ga 15. aprila na katoliškem pokopališču v Longmontu, Colo.

Pokojni je bil doma iz Police pri Višnji Gori, kjer zapušča mater in eno sestro, tukaj neke pa svojega očeta. On je bil zvesti član društva Hrabri Slovani št. 17 ZSZ. v Fredericku, Colo.

Tem potom se iskreno zahvaljujem vsem leadvillskem rojakom in rojakinjam, kateri so darovali krasne vence in ga stregli ob njegovi smrtni postelji. Presrečna hvala tudi družini Mišmaš za ves njihov trud. Lepa hvala tudi vsem, ki so ga obiskali ter spremljali na zadnji poti.

Dragi, nepozabni brat, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Žalujejo ostali:

Mary Škerbina, sestra.

Frank Škerbina, svak.

Frank, Mary, Anna in John,

nečaki.

Erie, Colo., 18. aprila 1918.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je moja žena zomati

TEREZIJA PETEK.

rojena Slakar previdena s svetimi zakramenti po kratki bolezni v Gospodu zaspala, dne 23. aprila 1918 v starosti 29 let. Tu zapušča mene in dva otroka od katerih je najstarejši dva in pol leta in mlajši 6 tednov star. Pokojna je bila dobra in skrbna mati, ki jo ne bo mogoče nadomestiti. Pokopali smo jo dne 25. aprila na katoliškem pokopališču. Rojena je bila v St. Vidu pri Ljubljani. V Ameriki je še njen bratranec nekeje v Clevelandu, O. Hvala vsem za krasne vence, ki ste jih položili na krsto: tebi nepozabljena soproga bodi lahka zemlja ameriška.

V miru počivaj!

Žalujejo ostali:

Frank Petek, soprog.

Ana in Frank, otroka.

Luzerne, Pa., 786 Charles St.

3x

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam prijateljem in znanecem po širni Ameriki, žalostno vest, da je nemila smrt pobrala iz naše srede našega priljubljenega mladeniča

JOHNA TURŠIŠ.

Bolehal je sedem dni. Ranjki je bil rojen pred 23 leti v vasi Brezovica pri Borovnici na Notranjskem. Pokopali smo ga po katoliškem obredu. Tukaj zapušča enega strica in nekaj drugih sorodnikov in v starem kraju pa očeta, če je še med živimi.

Iskrečna hvala društvu Bonairski Slovenci za krasen venec, ter društvu sv. Alojzija ter Conemaughskim fantom, družini Sivec in Vin ko Sander.

Tebi pokojni pa kličemo, spavaj sladko v črni zemlji!

Frank Turšič,

Bonair, Pa.

1x

VABILO NA SEJO,

katero sklicujejo

ŠTIRI SLOV. PODP. DRUŠTVA

v Greensburgu, Pa.,

na soboto dne 4. maja 1918

v dvorani gospe Marije Milheue

na Haydenville.

Začetek seje ob 7/7. uri zvečer.

Tem potom vljudno vabimo vse Slovence iz okolice Greensburga,

brez ozira samo na člane, pripadajoče temu ali onemu podp. društvu, da se kolikor mogoče v obilnem številu vdeležijo naše velenjane seje, na kateri se bo razpravljalo glede graditve Slov.

Narodnega Doma v Greensburgu. Torej vabljeni ste vsi Slovenci in bratje Hrvati, pripadajoči katerikoli slov. društvu naše okolice ali pa ne, da se vdeležite te pomembne seje.

Na svidenje dne 4. maja zvečer kličee vsem

Odbor.

Rad bi izvedel za mojega prijatelja MARTINA OČKO. Doma je iz Spodnjega Brezovega, fara Servica na Sp. Stajerskem. On že biva nad 10 let tukaj v Združenih državah. Ako sam bere, naj se mi oglasi, ali pa če kateri ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti. — John Salamon, Box 2, Monitor, Wash. (27-30-4)

VABILO

na

VELIKO VESELECO,

katero priredi

dr. SV. ALOJZIJA št. 36 JSKJ.

v Conemaugh, Pa.,

v soboto dne 4. maja 1918.

Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Vstopnina 35c.

Tem potom vljudno vabimo vsa sosednja društva iz okolice, kakor tudi posamezne rojake in rojakinje, da nas blagovolijo posetiti v polnem številu na omenjeni dan.

Za dobro postrežbo in prijetno zabavo bo obilo preskrbljeno.

K obilni vdeležbi vabi odbor.

(27-30-4)

Rad bi izvedel za svojega brata NICK PENKO, doma iz vasi Parje pri St. Petru. Pred petimi leti se je nahajal nekeje v Westmoreland County, Pa. Ako kdo izmed rojakov ve zanj, naj mi blagovoli naznaniti, ako pa sam bere te vrstice, naj se pa sam zgasi. — Louis Penko, 1842 E. 40. St., Cleveland, Ohio.

DOGARJE SE POTREBUJE.

Dovolj dobrega lesa. Trajno delo, plača zelo dobro.

Max Fleischer,

258 Lewis St., Memphis, Tenn.

(8-4-7-5)